

LES RELACIONS ENTRE EL PSC I EL PSOE, LA TRANSICIÓ I ELS CANVIS EN EL FUTUR

El socialisme català

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 30 de juny del 2009

U: MOLTS DELS VOTANTS, simpatitzants i dirigents del socialisme català sabem que una època s'està acabant. Sabem que els principis de relació amb el PSOE que han marcat la Transició estan absolutament desautoritzats. Sabem que el debat sobre el finançament ha deixat definitivament tocades les -ja per si mateixes desconfiades- relacions entre el president Montilla i el president Zapatero.

DOS: EL DEBAT DEL finançament -sigui quin sigui el seu desenllaç- ha expressat que la majoria dels dirigents del socialisme espanyol han retrocedit en una idea anacrònica sobre Espanya hereva de la tradició més arcaica del socialisme espanyolista. Espanya és una sola nació i ha de ser integral -deien els vells socialistes hispànics republicans-. Al proletariat li convenia -asseguraven- una Espanya unida i solidària que limités la preeminència dels poderosos.

TRES: ESPANYA ÉS ARA una societat desenvolupada, democràtica i de classes mitjanes. El socialisme governa. Els socialistes hispànics ja no poden esgrimir el vell discurs dels interessos superiors dels obrers i encara menys el de l'obligada solidaritat de les *regions* més *burgeses*. Ara, simplement, defensen els seus interessos corporatius. Fan allò que més afavoreix per mantenir el poder de la nova corporació dirigent espanyola forjada entre l'estructura de poders que se centralitzen a

Madrid i els nous poders autonòmics. En aquesta corporació d'interessos desentonen els socialistes catalans. Primer Maragall, l'home que va gosar posar en qüestió les regles del joc; ara Montilla, el pupil que els ha sortit desagraït.

QUATRE: EL TO DEL DEBAT sobre el finançament -sigui quin sigui el desenllaç- expressa alguna cosa més que la tradicional prepotència central o un brot de sadisme contra la insubordinació catalana. Al carrer Nicaragua i a la plaça Sant Jaume saben que el pacte de la Transició s'ha fos. Sabem que l'Espanya plural és pura retòrica. Sabem que a Madrid no hi ha aliats, perquè defensen interessos radicalment diferents.

CINC: ELS DIRIGENTS CATALANS saben que el socialisme hispànic s'ha endinsat en un sender que ja és inacceptable per als catalans. Els demòcrates catalans van suposar fa 30 anys que el seu principal objectiu era aconseguir que la democràcia s'assentés a Espanya. La democràcia havia de permetre un desenvolupament econòmic just i harmònic de tots. De la igualació dels nivells de renda dels espanyols se'n derivaria un model d'Estat que acceptaria la diferència nacional catalana. L'Estat de les autonomies era un pas necessari però intermediari en el camí del federalisme. En aquest esquema hi va jugar quasi tothom. Convergència marcava els límits del terreny de joc i els socialistes feien de frontissa. Frontissa entre catalans d'orígens diversos i amb la concòrdia amb Espanya que desitjaven la majoria dels ciutadans. Funció de frontissa que es podia amb pedagogia i mai dir res que pogués ofendre.

SIS: ELS DIRIGENTS SOCIALISTES saben que aquest esquema està necròtic. Saben que els dirigents estatals estan jugant una partida diferent. Se saben sols. Noten que els dirigents federals els voldrien a

galeres. Sabem que estan en una cruïlla decisiva. Sabem que un error ara els pot liquidar. Sabem que per primera vegada en trenta anys el poble català n'està tip i està girant el rumb.

SET: LA QÜESTIÓ, DONCS, no és tant saber què diran els dirigents per tractar de proclamar-se vencedors de l'acord del finançament. La qüestió decisiva és saber si han assumit que les premisses que han guiat les relacions entre Catalunya i Espanya els darrers decennis estan acabades. Si els dirigents socialistes volen seguir governant els catalans, han de renovar profundament el seu discurs envers l'Estat. Haurà de ser menys acomplexat en termes de sobirania; si Catalunya és una nació, cal fer-ho notar. Haurà de ser més precís en termes estatals; si el PSC té un discurs propi sobre una hipotètica Espanya plurinacional, cal fer-lo conèixer i lluitar-lo. Haurà de ser més europeista. Europa no és només una qüestió d'institucions, és sobretot un imperi en formació. És el marc on les nacions postnacionals es podran definir.